

Fizyka klasa 7abc tydz. 26

Zapraszam na zajęcia zgodnie z planem lekcji – Teams.

Temat: Energia mechaniczna.

Przepisz do zeszytu:

Układem ciał w fizyce nazywamy dwa lub więcej oddziałujących wzajemnie ciał.

Przykład:

Jabłko - Ziemia, kula - kręgle,
magnes – magnes.

Siłami wewnętrznymi układu nazywamy siły wzajemnego oddziaływania na siebie ciał tworzących układ.

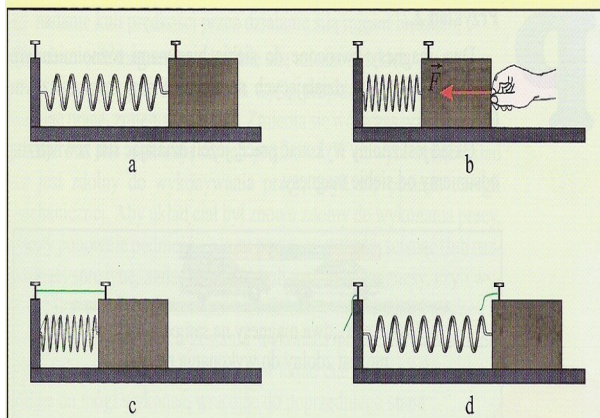
Przykład:

Siłami wewnętrznymi są siły grawitacji w układzie sił jabłko-Ziemia.

Siłami zewnętrznymi będziemy nazywać wszystkie pozostałe siły działające na układ, ale nie pochodzące od tego układu.

Przykładem takich sił mogą być siły mięśni pochodzące np. od człowieka, który wykonuje pracę (podnosząc jabłko na pewną wysokość) w układzie ciał Jabłko – Ziemia.

Doświadczenie :

Ściśnięta sprężyna i klocek stanowią układ dwóch ciał, które działają na siebie siłami sprężystości.

a) Układ klocek - luźna sprężyna nie jest zdolny do wykonania pracy.

b) Siła zewnętrzna (ręka) wykonuje pracę ściskając sprężynę i przesuując klocek.

c) Sprężyna jest zdolna do wykonania pracy.

d) Sprężyna wykonała pracę, przesuując klocek do pierwotnego położenia.

Wniosek:

1. Jeśli układ ciał jest zdolny do wykonania pracy, mówimy, że posiada on energię mechaniczną.

2. Im większą pracę wykonają nad układem siły zewnętrzne, tym większą energię będzie posiadał układ ciał i tym większą pracę będzie on mógł wykonać, wracając do stanu pierwotnego.

Przyrost energii mechanicznej układu ΔE jest równy pracy sił zewnętrznych wykonanej nad tym ciałem:

$$\Delta E = W_z$$

Wracając do swojego poprzedniego stanu, układ może (kosztem swojej energii) wykonać pracę o tej samej wartości.

Jednostką energii jest podobnie jak pracy 1J.

Temat: Rodzaje energii mechanicznej w przyrodzie.

Przepisz do zeszytu:

Energia mechaniczna (E) określa zdolność układu ciał (ciała) do wykonania pracy (W). Inaczej mówiąc jeśli ciało posiada energię mechaniczną może jej kosztem wykonać pracę.

Przykłady:

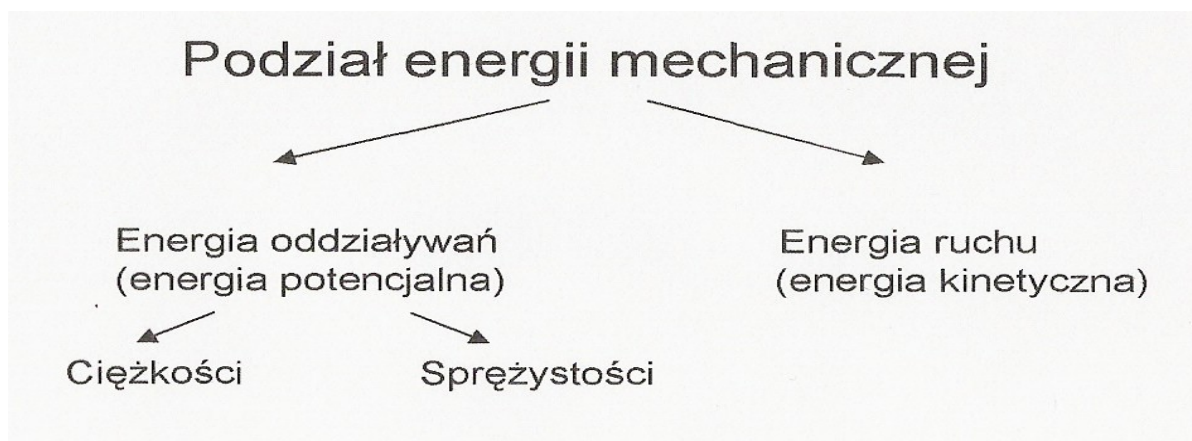
Podniesiony młotek może spaść na gwoźdź i go wbić.

Nakręcony zegarek może pracować- ruch wskazówek.

Napięta proca może wystrzelić kamyk.

Lecąca strzała może wbić się w tarczę.

Rodzaje energii mechanicznej:

Energia kinetyczna związana jest z ciałami, które są w ruchu (np. jadący samochód)

Energia potencjalna ciężkości (grawitacji) związana jest z ciałami oddziałującymi siłami grawitacji (np. krople deszczu - Ziemia).

Energia potencjalna sprężystości związana jest z ciałami oddziałującymi siłami sprężystości (np. guma – proca).

Zadanie: Podaj minimum po 3 przykłady ciał posiadających określony rodzaj energii mechanicznej.